

BUITEN

20^E JAARGANG N^O. 3.

ZATERDAG 16 JANUARI 1926.

ZONSONDERGANG OP HET HOWARD-MEER (FLORIDA).

Redacteur: Mr. A. LOOSJES.

INHOUD:

ZONSONDERGANG OP HET HOWARD-MEER, (ILLUSTRATIE)	BLZ. 25
DE VINGER VAN HET NOODLOT, DOOR HEADON HILL (3)	BLZ. 26
WAAR IS DIT?	BLZ. 27
ROTTERDAM, (GEÏLLUSTREERD), (SLOT), DOOR Mr. A. LOOSJES	BLZ. 28—31
KLEINE GESCHENKEN ONDERHOUDEN DE VRIENDSCHAP, DOOR J. SCHUITEMAKER CZN	BLZ. 29
OOSTERSCHE MOMENTEN (VERVOLG), DOOR MAURITS WAGENVOORT	BLZ. 30
ZONSONDERGANG BIJ JAPARA, RES. SEMARANG (ILL.)	BLZ. 32
VAN GROF WILD EN HINDOE-TEMPELS OP MIDDEN-SUMATRA, (GEÏLL.), DOOR P. TE WECHEL	BLZ. 32—35
WINTERSPORT IN HOOGHE REGIONEN, (GEÏLLUSTREERD) DOOR N.	BLZ. 35
DE KREET (SLOT), DOOR F. ST. MARS	BLZ. 36
HUIS IN DE JODENSTRAAT TE VENLO (ILLUSTRATIE)	BLZ. 36

BERICHTEN VAN REDACTIE EN UITGEVERS.

Men gelieve alles wat de Redactie of de Administratie van dit weekblad betreft te adresseren aan de Uitgevers Scheltema & Holkema's Boekhandel, Rokin 74—76, Amsterdam, met de toevoeging: „Voor de Redactie" of „voor de Administratie van het Weekblad Buiten". Duidelijke naam en adresvermelding wordt verzocht ook achter op de foto's.

De uitgevers verzoeken beleefdelijk dit blad te noemen als men naar aanleiding van eene advertentie, een aanvraag of een bestelling aan een adverteerder doet.

Afzonderlijke nummers: Prijs 40 cts.

DE VINGER VAN HET NOODLOT

door

HEADON HILL.

3)

DERDE HOOFDSTUK.

MRS. CONINGSBY SPIONNEERT.

KATHLEENS slaapkamer was op de eerste verdieping dicht bij de mooie oude hoofdtrap in de Grange. Het was dezelfde kamer welke zij had bewoond gedurende haar gelukkige kindsheid en die haar was aangewezen door Dudley als een van de beleefdheden, die de nieuwe baronet zijn liefvallige gast en bloedverwante had bevestigd. De meeste ervan hadden den vorm aangenomen van luidruchtige vleierijen, waartegen haar ziel in opstand kwam — tot de aaskraai het beentje op de lunchtafel op het veld had laten vallen en zij gezegd had wat haar voor den mond kwam. Sedert was Sir Dudley's optreden tegen haar uit de hoogte en trotsch geweest en zij had die verandering van harte welkom geheeten.

Het was nog heel vroeg, want de gasten waren dadelijk na het eten naar hun kamers gegaan en hadden slechts korten tijd in den salon doorgebracht waar een gespannen stemming heerschte. Het was de gastheer zelf die, door het verbreken der gewoonte om na het eten bridge te spelen, de oorzaak was dat het gezelschap zoo vroeg uiteen ging.

Kathleen haastte zich niet met uitkleeden. Zij ging in een gemakkelijken stoel zitten en trachtte zich alles te herinneren wat tot de verklaring van de geheimzinnige zaak zou kunnen bijdragen. Haar gedachten keerden terug naar een periode ongeveer een jaar voor den dood van Sir Philip Glenister, haar vader. Er was plotseling een hevige twist ontstaan tusschen den ouden baronet en zijn erfgenaam, waarvan de oorzaak zorgvuldig voor haar verborgen was gehouden. George had

met een opgestreken zeil de Grange verlaten, na een teeder afscheid van zijn zuster, waarbij hij haar alleen vertelde dat hij naar de Westelijke Staten van Amerika ging.

Zes maanden later had zij een brief van hem ontvangen, gedateerd uit Lone Wolf City in Montana, waarin hij haar schreef dat hij gezond was en bezig met het zoeken naar goud. Hij gaf haar geen hoop dat hij naar Engeland zou terugkeeren. Kathleen herinnerde zich dat zij met haar neef Dudley over dien brief had gesproken en over de plaats van afzending, toen hij een week-end op Beechwood Grange had doorgebracht.

Kort daarna was Sir Philip overvallen door een ernstige ziekte waaraan hij reeds na drie dagen was bezweken en gedurende welken tijd hij te ziek was om te spreken over zijn zoon en erfgenaam.

Hij was onverzoend gestorven en zonder enig licht te verspreiden over zijn twist met George.

Toen was een tijd gevolgd, waarvan Kathleen wel moest erkennen dat haar neef Dudley haar buitengewoon veel consideratie had betoond. Het spreekt van zelf dat zij den rechtsgeleerden raadslieden der familie, Parkins en Parkins, Lincoln's Inn, haar broeders laatste adres had opgegeven, waarheen zij zowel getelegrafeerd als geschreven hadden en waarop zij in beide gevallen geen antwoord hadden gekregen. Zij was op de Grange gebleven, terwijl Dudley nu en dan uit Londen kwam om haar gerust te stellen en nooit sprak over zijn positie als naaste erfgenaam voor het geval George iets mocht zijn overkomen. Echter was Dudley gedurende die periode van twijfel en onzekerheid, naar haar zin te uitbundig geweest.

Eindelijk hadden de rechtsgeleerden een vertegenwoordiger naar Montana gezonden en bewijzen in handen gekregen van George Glenister's dood en de wet had het baronetschap van Beechwood Grange toegewezen aan Dudley, wiens sympathie als neef in een warmer gevoel was overgegaan. Hij had haar verzocht zelf den tijd te bepalen, waarop zij haar tehuis wilde verlaten en zinspeelde erop dat er een heel eenvoudige manier was om haar heele vertrek onnoodig te maken. Het resultaat was dat zij zich onder bescherming van haar bloedverwante, Lady Marrables, stelde en met die excentrieke douairière in Cadogan Gardens was gaan wonen.

Trots zijn correcte houding in het begin van haar verlies en de afwezigheid van haast om bezit te nemen van zijn nieuwe hoge plaats in de maatschappij, was Kathleen zich bewust van een gevoel dat er iets niet in den haak was — dat Dudley zijn rol als grootmoedige neef overdreef. Zij was nog niet zoover gegaan, dat zij hem verdacht de oorzaak van haar broeders dood te zijn, maar zij dacht dat het mogelijk was dat hij, om zich van zijn erfenis te verzekeren, de bewijzen had gemaakt, waarop de wet verlof had gegeven den dood van George als waar aan te nemen.

Nu was het geval veel ingewikkelder geworden door den uit de lucht gevallen vinger met den ring. George was een onnatuurlijken dood gestorven en moest ergens onbegraven liggen, niet ver van het huis zijner voorouders, dat het zijne had moeten zijn. En Dudley's gedrag sedert die gruwelijke gebeurtenis was, volgens Kathleen, even goed als een bekentenis van schuld. Hij had heel best begrepen dat de verdenking op hem kon vallen. Het eene oogenblik deed hij alsof hij er niets van besefte, het volgende was hij kruiperig lief geweest. Hij had Mr. Stephen Colne aangevlogen en bijna in denzelfden adem had hij hem bedankt voor zijn aanbod van officieele hulp. En in de zaak van het voorgestelde onderzoek was hij al even onevenwichtig geweest. Zijn toestemming voor een privé onderzoek was met hoonenden tegenzin gegeven, maar toen de brigadier van politie was gekomen, trachtte hij het te doen voorkomen, alsof het onderzoek op zijn eigen initiatief zou geschieden.

Wat zou Dudley's volgende zet zijn, vroeg Kathleen zich af, als hij George had vermoord en het lijk zoo had laten liggen dat een aaskraai het kon plukken?

Hij zou nog dienzelfden nacht uitgaan en — onder bescherming van de duisternis — het beter verbergen alvorens de mannen, die op onderzoek uitgingen, den volgenden dag met hun taak begonnen. Dit moest voorkomen worden, of hij moest op heeterdaad worden betrapt.

Nadat zij een mantel omgeslagen, een wollen muts opgezet en stevige laarzen aangetrokken had, opende zij haar slaapkamerdeur op een kier. Het licht op het portaal was uitgedraaid, een teeken dat de heer des huizes naar boven en naar bed was gegaan. Dudley's kamer was aan de overzijde van het

portaal en de deur was dicht. Het meisje sloot geruischloos haar eigen deur en sloop over den dikken looper naar een van de vele gangen, die erop uitliepen. Zij klopte zachtjes maar dringend op een van de deuren, tot die voor haar werd geopend door Norman Slater, die nog geheel gekleed was en een sigaret rookte. Na een blik op haar gezicht te hebben geworpen, ging hij opzij om haar te laten binnenkomen, en zachtjes de deur sluitend, draaide hij den sleutel om.

„Kijk niet zoo verschrikt”, fluisterde zij. „Als men ons snapt, ben ik het en niet jij, die een slechten naam krijgt. Vraag niets, maar trek je laarzen aan en kom naar mijn kamer op het portaal”.

Toen hij zag dat zijn geliefde niet in een stemming was om veel te praten, deed Norman wat hem bevolen was en zij slopen naar Kathleen's kamer. Daar bespraken zij op gedempten toon wat zij verlangde. Dudley zou naar buiten sluipen om de sporen van zijn misdaad te verbergen en zij zouden hem volgen en hem verrassen.

Zij was nauwelijks gereed met haar verhaal en haar plan, toen dit gerechtvaardigd werd door een bijna onhoorbaar geluid op het portaal. Waarschijnlijk zouden zij het heelemaal niet gehoord hebben, als zij elkaar niet juist stilzwijgend hadden aangestaard, op het punt een besluit te nemen. Het geluid was onmiskenbaar het voorzichtig openen en sluiten van een deur.

„U hebt gelijk gehad”, fluisterde Norman. „Hij is erop uit”.

„Wij moeten hem een goeden voorsprong geven”, zei Kathleen. „Hij zal zeker het huis verlaten door den zij-uitgang langs de wapenkamer”.

Zij wachtten gespannen eenige minuten en toen opende Kathleen zachtjes de deur. Het portaal was donker, behalve een dof schijnsel van de maan door het groote ronde raam, hetwelk deed zien dat alle deuren, die van Sir Dudley's kamer inbegrepen, gesloten waren. Haar metgezel wenkend, liep zij naar de groote trap en begon eraf te gaan, terwijl Norman haar volgde.

Zoo gingen zij naar beneden, terwijl al hun gedachten op de dingen vóór hen waren gericht en niet op hetgeen achter hen was — een ding dat Kathleen niet kwalijk genomen kon worden, maar dat voor een soldaat onvergeeflijk was. Want toen hun hoofden onder de leuning verdwenen waren, verdween ook het hoofd van Mrs Coningsby in haar eigen slaapkamer, die naast de kamer van Kathleen was. En het maanlicht bescheen een heel sluw en heel voldaan gezicht terwijl zij de deur van haar weelderig ingerichte logeerkamer sloot.

Intusschen gingen de niets vermoedende nachtelijke pelgrims naar de groote vestibule en vandaar naar de wapenkamer, waar een geur van verschen Egyptischen tabaksrook in de lucht hing.

„Hij is langs dezen weg gekomen”, fluisterde Kathleen. „Hij is blijkbaar blijven staan om een sigaret op te steken”.

De kamer doorgaande naar de glazen buitendeur, kreeg zij een verdere bevestiging van de juistheid van haar vermoeden. De deur was ongesloten en de sleutel, die aan den binnenkant had moeten zitten, was verdwenen.

VIERDE HOOFDSTUK.

NACHTELIJKE PELGRIMS.

De maan scheen hoog boven de boomen, die het veld omringden, waar de kraai zijn lichten last had laten vallen. Toen Kathleen en haar metgezel door de deur van de wapenkamer het huis hadden verlaten, hadden zij geen spoor van Sir Dudley Glenister gezien en zij hadden besloten zich naar de onheilspellende plek te begeven. Zij zouden daar beter in staat zijn zich te oriënteren wat betreft de richting van waar de aasvogel was gekomen. Aldus geleid, hoopten zij het tijdelijk verloren spoor weer te vinden. In de tuinen en het park was hun pogen vruchteloos, maar nadat zij het boschpad hadden ingeslagen dat midden door het struikgewas liep, verbeeldden zij zich meermalen, voor zich uit zachte geluiden te hooren. Alleen maar het knappen van een dooden tak en het ritselen van dorre bladeren, maar toch genoeg om het idee op te wekken dat iemand over hetzelfde pad voor hen uit liep.

Zoo kwamen zij aan den rand van de open plek en keken vol verwachting over de wijde ruimte.

„Daar is hij!” fluisterde Kathleen, Normans arm grijpend. „Op dien boomstomp links”.

Op den stomp van een eik, die geveld was, zat werkelijk een man. Zijn gezicht was naar hen toegekeerd ofschoon het op

dien afstand bij het flauwe licht onherkenbaar was. Zijn houding scheen, terwijl hij voorover leunde, vol spiedende waakzaamheid te zijn.

„Hij heeft zeker gehoord dat wij hem gevolgd zijn en wacht nu tot wij aankomen”, voegde Kathleen erbij. „Zullen wij ons vertoonen en hem openlijk beschuldigen of terugkeeren? Hij zal nu niet dicht bij het lijk durven komen, nu hij weet dat hij bespied wordt”.

Maar Norman antwoordde niet. Hij keek met zijn getrainden militairen blik naar de stille figuur aan den overkant van het veld.

„Dat is Sir Dudley niet”, zei hij tenslotte. „Zes inches kleiner en hij draagt een gummi cape — een ding dat je neef, geloof ik, niet bezit”.

„Dokter Melville heeft een gummi-jas”, sprak Kathleen.

„Het is Melville niet”, zei Norman. „Hij is glad geschoren en die man heeft een korten baard”.

„Je lijkt wel een kat die in het donker kan zien”, zei het meisje, geprikkeld omdat haar blik niet zoo ver reikte. „Wat zullen wij doen?”

„Den man ondervragen?” zei Norman.

En het voorstel werd onmiddellijk aangenomen.

Onbewegelijk als een beeld zag de man op den stomp ze aankomen, terwijl zij in het maanlicht tusschen de boomen uit stapten. En zoodra zij zoo dichtbij waren, dat hij ze kon herkennen, stond hij op en nam zijn pet af.

„Miss Glenister!” riep hij uit. „Ik was benieuwd wie in het bosch op de been was. Al een tijdje lang heb ik iemand in de buurt hooren loopen. Goeden avond, Kapitein Slater. Ik ben blij dat u Miss Glenister niet hebt toegestaan zonder geleide uit te gaan”.

„O, maar, het is Mr. Colne!” zei Kathleen. „Ook wij waren benieuwd. Wij dachten dat u” — Zij zweeg plotseling en de Minister hielp haar tactvol haar onvoorzichtigheid weer goed te maken.

„Dacht u dat ik een strooper was?” zei hij lachend. „Heel natuurlijk. Neen, ik zet geen strikken voor konijnen, Miss Glenister”.

De nadruk op het onschadelijke diertje, dat hij noemde, was een duidelijke wenk dat hij strikken voor iets anders zette. Kathleen werd hierdoor verlokkt tot grooter openhartigheid. Zij voelde dat het verstandig zou zijn, dezen machtigen bondgenoot voor zich te winnen, die invloed had in Scotland Yard.

„Wij zetten niet bepaald strikken”, sprak zij. „Jagen zou een beter woord ervoor zijn. Kapitein Slater en ik begrepen dat vannacht een poging gedaan zou kunnen worden om het lijk van mijn broeder weg te halen of beter te verbergen en aldus het officieele en het niet-officieele onderzoek vóór te zijn, dat waarschijnlijk morgen zal beginnen”.

„U bent dus nog overtuigd, Miss Glenister, dat de vinger van uw broer was?”

„Ik ben er absoluut zeker van. Wat zou ik anders kunnen denken? De ring behoorde zonder eenigen twijfel aan George”.

Mr. Stephen Colne zuchtte als iemand, die gedwongen is een onaangenaam maar onweersprekelijk feit te erkennen.

„Ook ik ben dezelfde meening toegedaan”, gaf hij toe. „Ook ik wil bekennen, dat deze nachtelijke zwerftocht hetzelfde doel heeft als de uwe. Ik dacht dat ik mijn geringe bekwaamheid als amateur-detective eens zou kunnen gebruiken, in de hoop dat de — hier — schuldige persoon zich zou vertoonen. Ik vrees echter, dat de kans — als die ooit heeft bestaan — verdwenen is. U zult mij vergeven wanneer ik zeg, dat ik geloof, dat u ons gezamenlijk doel hebt verijdeld”.

„Hoezoo?” riepen Kathleen en Norman gelijktijdig uit.

„Kijk”, vervolgde de Minister, „terwijl ik hier in de eenzaamheid de wacht hield, hoorde ik iemand over het pad van de Grange aankomen. De voetstappen hadden bijna het veld bereikt toen meer verwijderde geluiden uit dezelfde richting mijn oor troffen, ongetwijfeld door uzelf gemaakt.”

(Wordt vervolgd.)

Waar is dit?

Op de laatste bladzijde van ons vorig nummer plaatsten wij een afbeelding met bovenstaand onderschrift. Vermoedelijk zullen velen gedacht hebben aan een van de belommerde plekjes in Holland's waterland en daarom verrast zijn te vernemen, dat hier een slootje in de buurt van Shanghai werd in beeld gebracht, ten bewijze, dat het landschap in het oosten van China hier en daar groote overeenkomst vertoont met de lage landen in het westen van Europa.

Foto C. Steenbergh.

ROTTERDAM. DE COOLINGSINGEL MET HET STADHUIS EN HET NIEUWE POSTKANTOOR.

ROTTERDAM.

(Slot).

ALS in de andere Hollandsche steden, zag het er in den aanvang der 19de eeuw treurig uit met Rotterdam's handel. Vooral na de inlijving van ons land bij Frankrijk braken donkere jaren voor zijn burgerij aan. Meer dan vijf zesde der magazijnen stond ledig, een groot aantal aanzienlijke koopmanshuizen was onbewoond, de bevolking verminderde tot ruim 50.000 inwoners. Maar niet lang genoeg duurde deze ramspoedige tijd, om het stadsbeeld aanmerkelijk te beïnvloeden. In het voorjaar van 1814 herleeft de scheepvaart, en Rotterdam's havens zijn voller en woeliger dan langen tijd het geval was geweest. ☞ Nieuwe wolven kwamen echter aan den horizon op. Antwerpen, meer dan twee eeuwen door de afsluiting der Schelde als handelstad zieltoegend, steekt, van zijn boeien bevrijd, het hoofd weder op, en trekt, vooral na 1819, in steeds toenemende mate den zeehandel van Amsterdam en Rotterdam tot zich. Wel geschiedt de geweldige opbloei der Scheldestad vooral ten koste van Amsterdam, dat op deze wijze niet onverdiend gestraft wordt voor wat het in de 17de eeuw misdeed, toen het bewees dat zijn belang wellicht met Holland's belang samenging, maar met dat der Nederlanden in strijd was, wel weet Rotterdam zich op dezelfde hoogte te handhaven, maar van de na de herwinning der onafhankelijkheid verwachte uitbreiding van den handel was toch nauwelijks sprake. ☞ De Belgische opstand brengt voor de Rottestad verbetering, en het aanzienlijke aandeel in den Oost-Indischen handel, dat Antwerpen zich in korten tijd verworven had, komt weer in handen der Noord-Nederlanders, en, inzonderheid, der Rotterdammers. Het is sinds dien tijd, dat Rotterdam langzamerhand als havenstad Amsterdam opzij streeft. ☞ Maar nog waren de moeilijkheden niet ten einde. Het Brielsche gat, de natuurlijke zeepoort van Rotterdam, slibde steeds meer aan, en het Voornsche kanaal, in 1829 voltooid, kon, bij den toenemenden diepgang der schepen, op den duur niet voldoen aan de behoeften der koopstad. Verandering der toegangen tot de havens is gewoonlijk de simpele verklaring van den diepen val van zoo menige eertijds bloeiende havenstad. Al te simplistisch, zooals o.m. Rotterdam bewijst. De ondernemingsgeest, de onversaagdheid der burgerij, het vertrouwen dat aanpakken den dreigenden ondergang kan afwenden, heeft steden als Brugge en Enkhuizen verlaten, maar Rotterdam gered, door het graven van den Nieuwen Waterweg, in 1866 aangevangen, in 1872 voltooid, onder de gunstige omstandigheden van een krachtige herleving van Neerlands handel. ☞ Reeds vóór het aanbreken van dit keerpunt in Rotterdam's geschiedenis had de stad, wier bevolkingscijfer in 1830 tot 72.000 was geklommen, zich aan de west- en noordzijde uitgebreid. Maar dan volgt de

geweldige groei van leelijk-groot-Rotterdam, ook aan de overzijde der rivier. Daar lagen eertijds eenige slikken, waarvan het hoogst gelegen gedeelte langzamerhand een eilandje vormde, Feijenoord of in de wandeling meestal de Noord genoemd, waarop de stad omstreeks 1725 een Pesthuis deed bouwen. Eerst in 1795 werd dit eilandje bedijkt; door afdamming van het Zwanengat werd het vervolgens met het eiland IJselmonde verbonden. Het Pesthuis werd later Militair Hospitaal, onder koning Lodewijk werd er een kweekschool voor de Marine gesticht, later een industrieschool en in 1825 volgde de vestiging van de fabriek der Nederlandsche Stoombootmaatschappij. Nog later werd er een scheepshelling gebouwd. Zoo ontstond hier langzamerhand eenige bedrijvigheid maar veel meer dan genoemde fabrieken en werkplaatsen en een honderdtal huizen, meest bewoond door werklieden, vond men er toen nog niet. Na 1865 en vooral na 1872 is dat alles veranderd. Thans behoort Feijenoord tot de drukste stads gedeeltes met uitgestrekte havens, geweldige dokken en indrukwekkende pakhuizen. De slikken vóór Feijenoord, door de breede Koningshaven er van gescheiden, werden tot een eiland opgewerkt, dat kostelijke uitzichten biedt op de rivier en de stad. ☞ Aan deze zijde vooral is Rotterdam's havengebied ontzaggelijk uitgebreid; noemen wij van de voornaamste havens de Rijnhaven (1887-'93), de Maashaven (1898—1902), ter plaatse van het oude dorp Katendrecht en de reusachtige Waalhaven, nog niet lang geleden voltooid. Naar alle kanten dringt hier de stad in 't groene land, niet geleidelijk, maar bij afzonderlijke blokken, terwijl eenige niet onaardige tuindorpen een prettige afwisseling vormen. ☞ Merkwaardig is hier temidden van den stadschen aanleg, met nog slechts gedeeltelijk bebouwde straten, het intieme dorpskommetje van Charlois. — Aan de overzijde iets dergelijks. De reeds onbelangrijke dorpskom van Kralingen, dat tegelijk met Charlois, in 1895, door de koopstad werd geannexeerd, is niet meer te herkennen, maar het reeds eerder, in 1886, geannexeerde Delfshaven, thans reeds grootendeels omgeven door de groote-stads-bebouwing, heeft zijn kleinstedesch karakter nog vrij goed bewaard. ☞ In de huizenzee zijn gelukkig eenige groene oasen, waarvan het Park — gezwegen dan van de Diergaarde, lievelingsoord van vele Rotterdammers maar toch geen publieke wandelplaats — de fraaiste is. En hoe kan men, van de hier aan de rivierzijde opgeworpen „bult", genieten van het uitzicht op de Maas! Hier aan de westzijde van oud-Rotterdam is in den laatsten tijd een der minst-leelijke wijken der nieuwe stad ontstaan, met een aantal ruime lanen. Geen grootsch gedachte aanleg maar toch wel een, die van flinken opzet, vrij van benepenheid getuigt. Hier ook zijn twee nagebootste singelgrachten, Wester- en Heemraadsingel,

waarvan de in verhouding wat te smalle wateren door groene boorden zijn omzoomd. In het oosten is een prettige woonwijk ontstaan nabij den door vervening ontstanen Kralingschen plas, met zijn nog grootendeels onbebouwde oevers een mooi stukje Hollandsch waterlandschap vormend, dat met zijn rustige rust een treffende tegenstelling vormt met de woelige, groezelige groote stad. ☼ Het is merkwaardig, dat deze stad, die de schoonheid zoozeer in een hoek drong, ook niet uitmunt door de gezelligheid en eigenaardige bekoring van druk grootestads-bewoog. De Blaak, ja — ziedaar het glanspunt. Maar overigens? De Hoogstraat is een armoedig zusje van de Amsterdamsche Kalverstraat. De gedempte Coolsingel is wijsch van breedte maar er moet nog heel wat gebeuren eer hij een boulevard-karakter krijgt, al pogen het knap-in-elkaar gezette passielooze Stadhuis en het ietwat Duitsch aandoende postkantoor in het gebrek aan voorname gebouwen te voorzien. Over de angstvallig in stand gehouden keibestrating — spreek een Rotterdammer niet van asfalt, hout of andere moderne bevloering, want hij kijkt U, verkwister, minachtend aan, of mompelt iets van „slappen bodem” — donderen de vrachtwagens en tallooze vaak foei-leelijke autobussen. Het straatpubliek wedijvert met de huizen in geringe zorg voor het uiterlijk. ☼ Is iets anders in een havenstad niet te verwachten? Zie naar Antwerpen, de gevreesde concurrente aan de Schelde, en ge weet het antwoord. Maar dit nu typeert den Rotterdammer, dat hij nimmer Antwerpen zijn zooveel mooieren uitleg zal benijden, nimmer met jaloerschheid zal constateeren hoe jammerlijk zijn gedempte vestgrachten bij die van Antwerpen achterstaan, hoe hij op niets kan wijzen dat aan Meir en de Keyserlei doet denken, maar wel tandenknarsend Antwerpen's toenemenden handelsbloei zal gadeslaan, dien „kunstmatigen” bloei van de laatste jaren, daarbij vergetend, dat de opkomst van zijn stad in de 16de eeuw grootendeels te danken is aan het kunstmatig belemmeren van Antwerpens handelsverkeer. ☼ De rollen zijn thans door de omstandigheden min of meer omgekeerd. Maar men zou al een heel slecht Nederlander zijn, als men het er bij liet, dit ironisch vast te stellen. Want Rotterdam's bloei is ook Neerlands bloei, en bovendien, de stoere werkers, die weliswaar hun stad misvormden, maar op ander gebied zich voor stad en land ontegenzeggelijk buitengewoon verdienstelijk maakten, verdienen iets beters dan hoon alleen. ☼ Bij het uitspreken van de hoop, dat de groote Maasstad weldra weer den voorwaartschen gang op het pad der handelontwikkeling zal kunnen hernemen, mag in dit blad echter wel de wensch worden gevoegd, dat haar burgerij dan meer dan tot dusverre open oog zal krijgen voor eischen van stedschoon, zoodat hier, als elders, de in den handel verworven rijkdommen ook tot uiting komen in een stadsbeeld, dat niet slechts van energie en handelsgeest maar ook van kunstzinnigheid en van zorgzame liefde voor de eigen stad getuigt.

A. L.

Kleine geschenken onderhouden de vriendschap.

In den ouden tijd was 't de gewoonte, dat de burgers van steden of gewesten een geschenk vereerden aan den Landheer of aan een der andere machtige Heeren. Het was altijd goed de hooge oomes te vriend te houden: „il faut brûler une chandelle au diable”. De cadeaux, die we vermeld vinden, schijnen ons soms wel 'n beetje

Foto C. Steenbergh.

ROTTERDAM. DE MAAS BIJ DE OUDE PLANTAGE.

eigenaardig toe. Zoo gaf b.v. de stad Amsterdam in 1306 aan haar Heer, Bisschop Gwy, twee koeien, die een der stadsbedienden naar Zuilen moest brengen, waar de bisschop zijn boerderij had. In 1563 kregen de Stadhouder en de President van het Hof van Holland elk 'n vetten os van Amsterdam. De „stads-roëdrager” moest met den eenen os naar den Haag kuieren en met den anderen eventjes naar Breda. De Heer van Hoogstraten, die als vertegenwoordiger van Karel V in 1528 te Amersfoort met groote plechtigheid werd ingehuldigd, werd met twee vette ossen met vergulde horens vereerd. In 1570 had de regeering van Amsterdam voor 16 schellingen een levenden zeehond gekocht van een Terschellinger visscher. Het beest werd in een grooten mand gedaan en bij wijze van surprise bij mevrouw de gravin van Bossuthuis gebracht. ☼ Schoolmeesters en predikanten kregen ook geregeld presenten, op Nieuwjaar en op hun verjaardag vooral. Als er geslacht werd, in November, ontvingen ze hun deel van varken, koe of kalf, in 't voorjaar kievitseieren en in 't najaar manden met fruit. Ze konden zoo'n toeslag bij hun meestal vrij gering salaris, best gebruiken. In de streken, waar veel kaas gemaakt werd, ontvingen ze soms zooveel Edammertjes, dat ze er 'theele jaar genoeg aan hadden. In mijn jeugd bestond die gewoonte in de Noordhollandsche dorpen nog altijd. Voor zoover ik weet, nu echter niet meer. Elders o. m. in Gelderland, schijnt echter het geven van dergelijke geschenken aan predikanten en schoolmeesters nog niet geheel in onbruik te zijn geraakt. Wie van de lezers van „Buiten” weet er meer van te vertellen? Voor mededeeling van aardige bijzonderheden houden wij ons aanbevolen. J. SCHUITEMAKER CZ.

Foto C. Steenbergh.

ROTTERDAM. DE WESTERSINGEL.

Oostersche Momenten.

(Vervolg).

DE MAAND „RAM'DAN”.

DE Islamiëten rekenen hun maanden naar den stand van de maan, zoodat hun godsdienstige feesten in den loop der jaren verschuiven van het heetste naar het koelste seizoen. ☞ Abdallah-ben-Abdallah kwam den eersten dag van de maand „*Ram'dan*” bij Peregrinus om hem les te geven in de heiltaal van Alkoran, en Abdallah-ben-Abdallah's gezicht was bleek, geel, groen, zijn oogen stonden hol en flets, hij had elk oogenblik neiging om van honger te geeuwen. Peregrinus haastte zich hem geluk te wenschen met de begonnen vasten, maar Abdallah (de „Knecht Gods”) gaf tot antwoord Allah en Zijn Hoogheid den Profeet te zullen danken, wanneer de eerste van de maand *Sjawal* dáár was. Peregrinus zei hem, dat hij dien óók wel bereiken zou en de ander antwoordde met een bedwongen geeuw „*insj Allah!*” (God geef 't!) zonder dat het merkbaar was, dat deze troost hem bemoedigde. ☞ De Christen ging voort den Islamiët te herinneren, dat wanneer hem in de maand „*Ram'dan*” iets menschelijks overkwam, hij regelrecht naar het Paradijs zou gaan. Doch dit stelde Abdallah's ledige maag niet tevreden, en terwijl hij een leelijk gezicht trok, zei hij „*Ilhamdoelillah*” („God zij gedankt!”) „maar ik wou liever nog niet naar het Paradijs gaan”. ☞ Peregrinus gaf het echter niet op Abdallah uit zijn *Ram'dan*-stemming op te wekken en herinnerde hem, dat de ware Geloovige door de vasten van *Ram'dan* dik wordt. Dit was echter den ander klaarblijkelijk te veel. Hij liet met een mond, wijd en open als een „zee-poort”, een geeuw hooren, lang, en antwoordde, dat dit een besliste leugen was van vrome schrijvers. Hij was een goed „Geloovige”. Toch nam hij bij elken *Ram'dan* anderhalf kilo af, 's zomers zelfs twee. Maar kwam dit door de onthouding des daags of door de niët-onthouding des nachts? Om den „Knecht-Gods-zoon-van-den-knecht-Gods” niet uit zijn humeur te brengen stelde Peregrinus hem deze vraag niët. ☞ Maar gaat dit toch eens na, goeie menschen, wat dat voor Islamiëten is, die maand „*Ram'dan*”, en zegt of Heer Mohammed — „*selloe ara en-nebi!*” („roep den zegen Gods over hem in!”) — niet beter gedaan had om in dit opzicht zijn volgelingen met rust te laten. — Van het oogenblik af, dat in den morgenstond een witte draad is te onderscheiden van een zwarte, tot op dat andere oogenblik, dat zij niet meer te onderscheiden zijn, mogen zij niets „in hun lichaam opnemen”: geen geur, geen dronk, geen snuifje. Een questie van goed gezicht, denkt gij. Mis! Een kanonschot kondigt 's morgens en 's avonds die oogenblikken aan. Gelukkig, wanneer dan „*Ram'dan*” in den winter valt. De dagen zijn dan kort, de nachten lang, de vrolijke, de onstuimige nachten van *Ram'dan*. Maar in de honds-dagen? Dan moeten toch de „*hammals*” — de lastdragers — hun zware vrachten dragen, waarvan een Rotterdamsche kaai-sjouwer zou vragen of hij het niet in drieën zou kunnen

Foto C. Steenbergh.

ROTTERDAM. HET VOORMALIGE SCHIELANDSHUIS,
THANS MUSEUM BOYMANS.

magen bezitten zij! Maar èerst, als het kanonschot van den *maghreb* gevallen is, een sigaret! Nu zij mogen eten en drinken, zijn honger en dorst verdwenen. Gij moet de verrukking zien, waarmee zij de eerste trekjes halen van hun sigaret. Een arme duivel, die deze weelde niet kan betalen, staat er met begeerlijke oogen naar te kijken en daar in *Ram'dan* de harten der „Geloovigen” geheel open zijn voor lijden en gebrek der armen, wacht hij tot hij ook een haaltje mag doen. De *sidi* geeft hem de voor de helft of een derde opgerookte sigaret, en dan geniet ook de arme met zooveel uitdrukking van zaligheid, dat gij geneigd zijt hem te zeggen: „na U, als er nog wat van over is”. Dan, na de sigaret, een dronk water of een kopje koffie, of een sjobet, en eindelijk een maal: soep en *koes-koes* natuurlijk, zoetigheid en dadels, en weet-ik-veel? Dit alles hangt af van iemands beurs. De groote heeren van den Islam houden alle avonden gedurende *Ram'dan* open tafel, waaraan ieder, al ware hij ook de armste *meskin*, kan deelnemen. En zoo'n *meskin*, als hij lekker gegeten en gedronken heeft, vraagt dan nog aan den gastheer het loon voor het huren zijner tanden. Immers, zoo is de geest van den Islam: de rijke, die een aalmoes geeft aan een bedelaar, bewijst dezen zeker een liefdewerk door het geven, maar de bedelaar bewijst den rijke een liefdewerk door het aannemen. Hoe, indien er geen armen wa-

doen? En dan geen bete broods, geen drop waters, niet de opwekking van sigaret of snuifje. Waarachtig, de Profeet was 't hun schuldig bij „Geloovigen” het directe uitzicht op het Paradijs te openen voor het geval — het gebeurt vaak genoeg —, dat zij er bij neer vallen. ☞ Natuurlijk niet de *effendi's*. Wanneer die het kanonschot van den ochtendstond hooren dan hebben zij zich aan alles wat kostelijk is tegoed gedaan en gaan zij slapen. den heelen dag door, tot in den namiddag. Dan laten zij hun auto komen en gaan hun verveling en geeuw-honger wat rond toeren. Zelfs gaat voor hen tegen het moment van het ochtendschot een man met een bekken door de straten om smullende en gastreerende „Geloovigen” te waarschuwen, dat het uur van de gedwongen onthouding nadert. Want wanneer het ochtendschot hen verraste temidden van hun onheilig gebras, zou de heele Vasten vergeefs zijn. ☞ „Of er in de maand „*Ram'dan*” veel aan heiligheid door de „Geloovigen” wordt gewonnen”, vroeg Peregrinus zijn jongen leermeester Abdallah. Deze glimlachte bleekjes, doch had geen kracht om op deze zotte vraag zelfs maar het ontkennende antwoord van een hoofdschudden te geven. Hij geeuwde opnieuw. Antwoords genoeg. Inderdaad, de meesten slapen en slapende doet

niemand kwaad. De zaken staan stil, de kantoren zijn gesloten, de *soeks* (markten) liggen verlaten. De „Geloovigen” behoorden den dag door te brengen in de moskeeën, in vrome overdenkingen, in gebeden, maar slechts de zeer devoten strekken de heiligheid zoover uit, schoon toch de heiligdommen vol zijn . . . van slapers, lang uit op de met matten bedekte vloeren. Geen wonder, dat deze brave menschen gedurende *Ram'dan* prikkelbaar van humeur zijn. „Fanatiek”, beweren de Christenen. ☞ De Islamiëten verteren in de maand *Ram'dan*'snachts den pot. Zoo niet den pot dan den inhoud. Wat 'n

Foto C. Steenbergh.

ROTTERDAM. IN HET TUINDORP VREEWIJK OP DEN LINKER MAASOEVER.

ren, zouden de rijken aan dien derden Islamietischen plicht kunnen voldoen, die bestaat in het geven van een aalmoes? Daarom, wanneer in Ram'dan de arme gegeten en gedronken heeft, houdt hij nog de hand op voor den „tandenuur”, wat doet denken aan een Berlijnschen kruier, als veertienden man aan een maaltijd gezet, die na afloop betaling vroeg voor zeven „Gänge”. ☞ Het spreekt van zelf, dat, wanneer het kanonschot van den *maghreb* gevallen is, Abdallah-ben-Abdallah en al de andere knechten Gods opleven. Een algemeen geroep gaat door de straten: „*maghreb!*” „*maghreb!*” De Tantaluskwellingen van het laatste uur zijn voor een Muzelmaansch mensch nauwelijks uit te houden. De gaarkeukentjes verspreiden immers hun verleidelijke geuren door de nauwe straatjes, zoo dat de devoten met den zakdoek voor den neus loopen, opdat zij de geuren niet zullen „opnemen;” de jongelui houden al een uur te voren een stuk brood of een sinaasappel of een paar dadels in de hand om gewapend te zijn voor het gewichtige oogenblik en zij liefkoozen hun stuk brood of sinaasappel. Ja, zij kunnen niet nalaten, immers het zondigen is zoo verleidelijk, om er soms eens aan te likken of te ruiken, op een oogenblik, dat geen strenge *sjeich* in de buurt is, om het te zien. Het kanonschot! Een groote hap, zoover zij overgopen kunnen. Anderen zitten in de gaarkeukentjes al te wachten met een kom soep of zure melk onder hun bereik. Boem! De eerste lepel verdwijnt in hun mond. Van de tranzen der *menara's* klinken zingende stemmen, die de „Geloovigen” oproepen ten gebede, ter versterking van den hemelschen Adam. Maar terwijl Abdallah-ben-Abdallah in het gaarkeukentje zijn aardschen Adam versterkt, laat hij zijn hemelschen Adam een oogenblikje wachten om dan ijlings naar de naastbijzijnde moskee te gaan en Allah te danken, dat hij opnieuw een dag van de heilige, maar in stilte veelvuldig verwenschte maand Ram'dan heeft doorgemaakt.

HET EINDE VAN RAM'DAN.

Dertig dagen lang had Abdallah-ben-Abdallah met zijn geloofsgenooten mee gevestigd, maar nu, op den eersten van *Sjawal*, terwijl alom de kanonschoten bonkten, kon hij met hen niet het „kleine feest” — *aid-el-seghir* — mee vieren. Waarom niet? Hij was buiten betrekking, had geen geld, kon dus geen nieuwe kleeven kopen, en daar was geen *Jahoedi*, die hem opvoorschot en afbetaling nieuwe

kleeven wou leveren en, niet waar? „*el-aid-el-seghir*” zonder nieuwe kleeven is even onmogelijk als een begrafenis zonder doode. Want terwijl van het „*aid-el-kebir*” — het groote feest —, zestig dagen later gevierd, het slachten van een lam de substantie is, zijn nieuwe kleeven het van het kleine feest. Dus geen geld, geen *Jahoedi*, geen nieuwe kleeven. Abdallah-ben-Abdallah nam zich, zeer terneer geslagen, voor om de vier dagen van het „kleine feest” onzichtbaar te blijven: een plotselinge ongesteldheid, niet gevaarlijk, maar onplezierig. ☞ In zijn onnoozelheid van niet-Muzelmaan vroeg Peregrinus hem of hij dan niet in zijn oude kleeven kon feestvieren, maar dat ging heelemaal niet. Abdallah heeft het ongeluk van een goede familie te zijn. Er was indertijd een *mokaddem* in zijn familie. Gij moet weten, dat een *mokaddem* een heel voornaam kerkelijk persoon is; Abdallah's vader is evenwel „in den koop en verkoop” en hij de eenige zoon van zijn vader . . . ☞ „Maar kan je vader dan niet je van feestkleeven voorzien?” vroeg Peregrinus. Neen, dit ging ook niet. Zijn vader had hem het beste onderwijs laten geven — Abdallah kent niet veel meer dan lezen en schrijven — en gekleed en gevoed, toen hij „klein” was, nu, „groot”, mocht, maar mocht hij zijn vader niets meer kosten. Dit zou tegen elk Muzelmaansch gebruik en zeden ingaan.

(Wordt vervolgd.)

MAURITS WAGENVOORT.

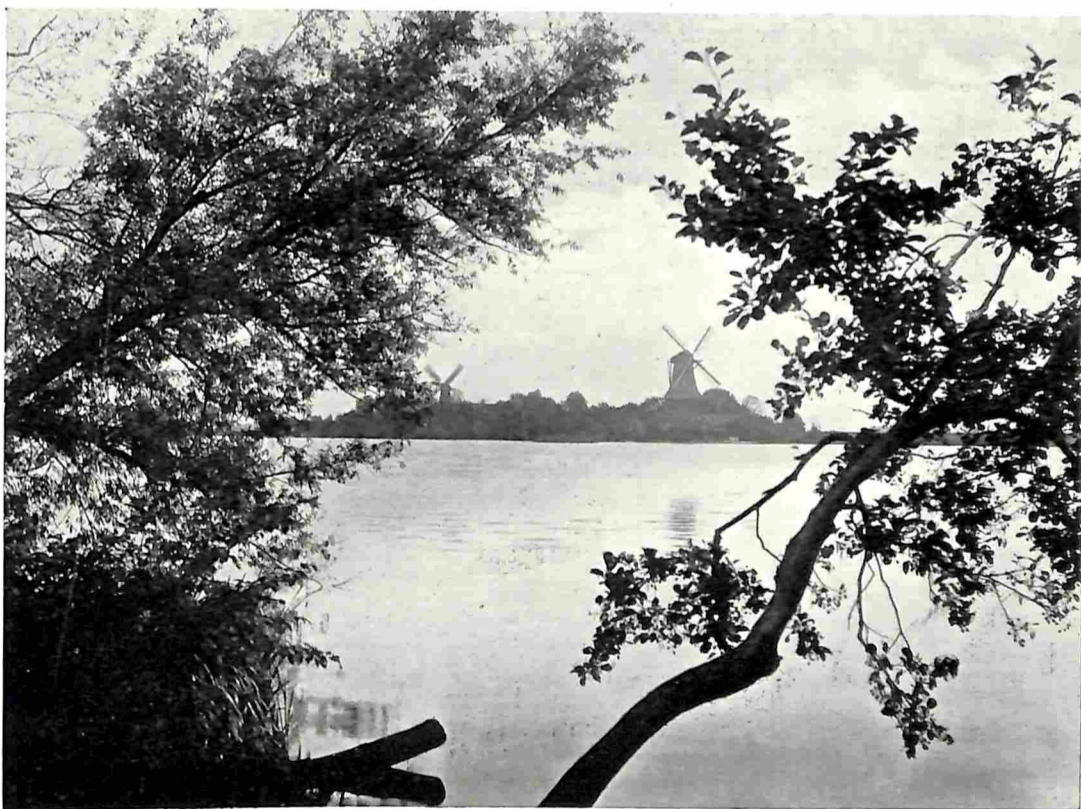

Foto C. Steenbergh.

ROTTERDAM. AAN DEN KRALINGSCHEN PLAS.

Van grof wild en Hindoe-tempels op Midden-Sumatra.

IN een der eerste jaren van mijn verblijf op een militairen post in Midden Sumatra gaven de Indische bladen zulke verontrustende berichten over den last dien de bevolking van tijgers ondervond, dat de Gouverneur Generaal besloot, tot het instellen van militaire jachtcommando's; ze zouden bestaan uit 4 of 5 soldaten onder aanvoering van een luitenant, en moesten kort en goed aan de heerschappij van den koning der woud-roovers een einde maken. Laat ik er dadelijk bij zeggen, dat het besluit door ons op de buitenposten met groote vreugde werd begroet. Onder genot van een behoorlijk daggeld een maand lang rondzwerfen door de wouden en over de bergen van het Sumatraansche hoogland, onafhankelijk van administreerende chefs en buiten de sleur van het wel eens wat al te eentonige postenleven! Daar waren geestdriftige liefhebbers genoeg voor te vinden. Maar er werd, althans te Buitenzorg, niet aan gedacht, dat je bij een jacht op tijgers met geestdrift alleen niet heel ver komt. Daarvoor waren ten eerste nog noodig goed inzicht en ervaring bij den jager, die in het geval van de commando's

zonder meer in twijfel konden worden getrokken, en ten tweede een beetje medewerking van het wild zelf, dat den jager tenminste een behoorlijke kans dient te geven. Die medewerking nu ontbrak ten eenenmale; een tijger is zelden geneigd in of nabij een kampong te wachten, tot de jager hem komt verrassen; hij slaat zijn slag nu hier, dan daar, liefst op het allerverwachts en is al lang weer weg, wanneer de menschen alarm maken. Wel is het mij op den post waar ik enkele jaren doorbracht, gelukt een tijger te schieten, maar in dit geval was ik en niet de tijger de afwachende partij, wat heel iets anders is dan een maandlang rondzwerfen door een onbekende streek, in de

hoop, dat je er wel eens 'n tijger zult ontmoeten. En daar kwam nog bij, dat ook de samenwerking van de bevolking met de haar geheel vreemde militairen, hetzij uit onverschilligheid of overwegingen van bijgeloovigen aard, niet bijster groot kon worden genoemd. In ieder geval, de jachtcommando's waren een mislukking en wanneer er niet een tijger was geweest, die een van mijn postmakers leelijk in het ootje had genomen, misschien dat ik dan over heel die met zooveel branie begonnen jachtondernemingen — als gouvernements-instelling ten minste — maar het liefst had gezwegen. Die postmakker dan stond op een vroegen morgen vol buitengewonen moed en omringd door talrijke belangstellende uitgeleiders gereed om in de richting van de Oostelijke Bataklanden op tijgerjacht te vertrekken. Zijn vrouw vond dat er van die zes gulden daggeld best een behoorlijke verzorging in de rimboe op kon overschieten; dies was er een draagpaardje gehuurd, dat werd beladen met kistjes levensmiddelen, waarin de fleschjes bier, die voor den held van den dag altijd een bijzondere attractie vormden, een behoorlijk plaatsje was open gehouden. Bij vertrek schommelde het paardje mee den grooten weg op naar de onbekende wildernis. Na een vermoeienden marsch bereikte het troepje op den avond van den derden reisdag — 't was al donker — een kleine kampong, waarvan de aan den rand gelegen pasanggrahan den luitenant tot nachtverblijf zou dienen. De soldaten waren in een nabij gelegen huisje ondergebracht; alleen de geleider van de ponny zou den luitenant bij het afladen helpen. Hij lichtte den commandant voor, om de ruimte in het logies op te nemen; de ponny, waarvan de draagriemen waren losgegespt, stond goedig voor het wankele trapje te wachten. Terwijl daarbinnen de noodige voorbereidselen voor den nacht werden gemaakt, klinkt plotseling een luid hinnekend geschreeuw door de stilte van den donkeren avond en voordat de naar buiten stormende

luitenant nog goed tot bezinning is gekomen, ziet hij voor de pasanggrahan een ruïne van tegen den grond geworpen proviandkistjes: de bierfleschjes lagen in scherven over den grond verspreid en de arme ponny was verdwenen. Met een lantaarntje werden de sporen van een koningstijger, den bewerker van het drama, ontdekt, maar omdat het dwaasheid zou zijn geweest in de volslagen duisternis op verkenning uit te gaan, bepaalde men zich tot het doorzoeken van de allernaaste onttek, waar niets van tijger of ponny meer was te bespeuren; eerst den volgenden dag werd het zwaar verminkte paardje, dood natuurlijk, onder een boom van het naburige woud gevonden; de ponny had hij over een afstand van meer dan 60 meter door een met riet en gras zwaar begroeid moeras geslept. Waarschijnlijk was hij het troepje al op een afstand gevolgd en nu, na zijn geslaagden aanval, bleek hij nog zoo verstandig — overigens tegen tijger-gewoonte in — den volgenden avond niet naar zijn prooi terug te keeren. De jachtcommandant wachtte hem daar in spanning af, maar tevergeefs, en geheel ontmoedigd marcheerde hij den volgenden dag weer af. Hij moest het de komende vier weken buiten zijn biertje doen en bovendien zat er niet anders op dan na thuiskomsten den eigenaar van de huurponny met een groot deel van de overgeschoten daggelden schadeloos te stellen. Een week later

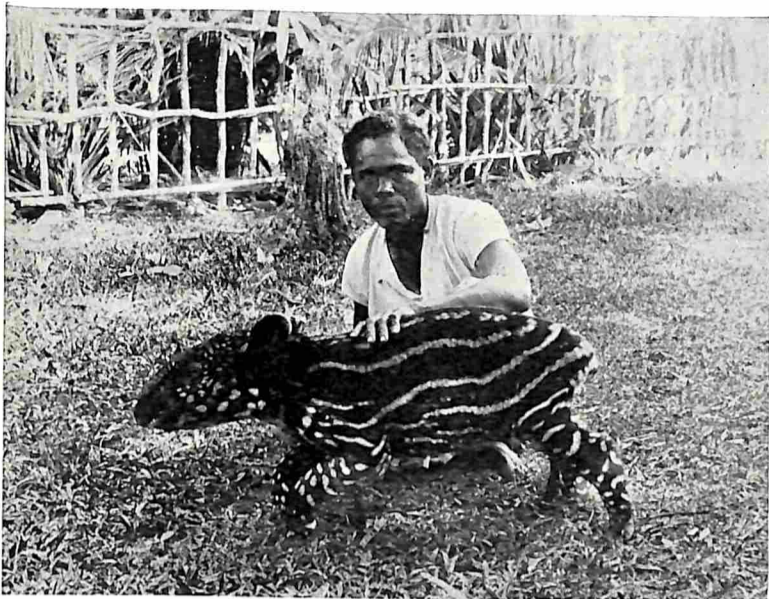
was het mijn jachtbeurt. De ervaringen van mijn voorganger waren niet erg bemoedigend en ik begreep, dat wij bij het stellen van verwachtingen de grootst mogelijke bescheidenheid in acht dienden te nemen. Maar in ieder geval zou ik een maandlang kunnen rondzwerfen door het mooie bergland van Tapanoeli en over de schaars bewoonde vlakten, die als alang alangprairies den overgang vormen tot de lager gelegen landen van Sumatra's Oostkust. Met 6 man — 5 soldaten en een koeli voor de hoogst noodige bagage — toog ik op weg; eerst door bekende streken, later van den grooten weg afslaande, door voor mij onbekend land. Den vijfden dag bereikten wij een kampong, waar de radja mij vertelde, dat den

Foto Rozenbeek.

ZONSONDERGANG BIJ JAPARA, RES. SEMARANG.

vorigen avond vier van zijn koeien door een tijger waren gedood. Het klonk haast al te fantastisch en toch was het verhaal van den radja, die in zijn taal niet beschikte over een apart woord voor ons „kalf”, volkomen waar. Even buiten de kampong had hij een stal staan, d.w.z. een Bataksche stal, een soort kraal, die bestond uit niet meer dan een kleine ruimte, ingesloten door een heel primitief van stokken en takken gemaakt hek. Beveiliging bij een tijgeraanval leverde zoo'n „stal” natuurlijk allerminst, maar de inlander houdt niet van voorzorgen, leeft vaak op hoop van zegen en laat de bescherming van zijn kudde over aan het toeval en aan de goede gezindheid van de roofdieren. Naar zijn vee gaande om dat te laten weiden, zag de radja dien morgen een kalf tien meter buiten het hek liggen, dood, maar zonder wonden van beteekenis; binnen het hek lagen een zwaar gewonde koe, nog levend, en een dood kalf. Zijn koeien tellend, miste hij er een, die later tegen een met struikgewas begroeide heuvelhelling werd gevonden, dood en verminkt. De sporen buiten de kraal wezen er op, dat hier maar één tijger aan het werk was geweest, één tijger, die niet alleen uit moordlust vier stuks vee had gedood, maar buitendien met een van zijn slachtoffers, een volwassen koe, over het hek was gesprongen, zonder dat dit ergens was beschadigd. Weer een ongelooflijk staaltje van kracht en vlugheid waarover deze woudkoning beschikt. De inmiddels gestorven koe en de kalveren werden door ons in een afgesloten schuurtje geslept en ik zocht voor den avond een plaatsje op, niet ver van de koe aan den voet van den heuvel. Daar stonden een paar boomen, in een waarvan ik mij op een breeden tak neerlegde; 't is waar, in niet al te gemakkelijke houding, maar veel keuze was er niet, want ik moest mijn stelling zóó nemen, dat het geweer in den aanslag ongeveer was gericht op het acht meter voor mij liggende cadaver en dat er,

SI BELANG, DE JONGE TAPIR.

om te kunnen schieten geen beweging meer behoefde te worden gemaakt. Geen beweging en geen geluid, anders was iedere kans verloren. In een boom, niet ver van mij af, had ik een soldaat geposteerd; de maan scheen een beetje, maar onder de boomen was het vrijwel duister. Wij zouden dan ook niets van de koe hebben kunnen zien, wanneer er niet op aanraden van den radja, aan een schuin in den grond gestoken stok een lantaarn was gehangen, zóó, dat het volle licht juist op de koe viel. Iets verder, waar een voetpad door den rand van het bosch naar een riviertje leidde, hing een tweede lantaarn, omdat de radja meende, dat de tijger langs dit voetpad uit het bosch zou komen. Ja, want wij rekenden er op, dat hij nu eens niet van zijn oude gewoonte zou afwijken, om den avond na den aanval bij zijn prooi terug te keeren. En wat de lantaarns betreft, de radja verzekerde ons, dat een tijger zich daar niet aan stoort en het licht voor „trang boelan”, schijnsel van de maan, aanziet. Hoewel ik ongeloovig een beetje het hoofd schudde, heeft de radja gelijk gekregen. ☼ Tegen zeven uur, juist in den tijd dat tijgers hunne roofwandeling beginnen, zag ik niet ver van de waringin, waar de soldaat zat, een donkere gestalte zich bewegen; maar — en hierin had het dorpshef zich vergist — ze kwam uit de vlak bijgelegen kampong, en niet langs het voetpad, dat naar het bosch leidde. Toen ze een beetje viel in het licht van de lantaarn, zag ik dat het een groote koningstijger was, die zwaaiend met zijn staart kwam aanstappen, onder den boom door waarin de soldaat zat; mijn jachtmakker merkte er niets van. Wat moest ik doen? Het beest onder schot nemen? Maar dan diende ik geheel van richting te veranderen en bewegen mocht ik immers niet! Er bleef niets anders over dan kalm afwachten. Maar inplaats van regelrecht op zijn prooi af te gaan, liep de tijger, nu sluipend, achter het boschje om en was verdwenen. Alles bleef doodstil. Na korten tijd meende ik echter beweging in de koe te zien; ze werd heel langzaam in het boschje getrokken. Een slimme voorzorgsmaatregel van den tijger, die liever in het duister van de struiken, dan in het licht van de lantaarn zijn maaltijd van den vorigen avond voortzette. Daarop hadden wij niet gerekend en ik begreep, dat er dadelijk gehandeld moest worden, wilde er nog iets van onze kans terecht komen, mikte op het boschje, vlak over den rug van de koe, en gaf vuur op goed geluk af. Onmiddellijk sprong er iets, dat ik moeilijk kon onderscheiden, uit de struiken weg; ik gaf nog een schot na en sprong even later, toen het kampongvolk met fakkels kwam aandragen, op den grond. In de richting van het riviertje lagen bloedsporen op de droge blaren, maar met het oog op den nacht kon er aan vervolging niet

worden gedacht. Den volgenden morgen werden bloeddruppels bespeurd tot vlak aan den waterkant, terwijl aan den anderen oever van het riviertje diepe nagelsporen in de steile, taaië aarde lieten zien, dat de tijger tevergeefs getracht had daar naar boven te komen; indrukken van klauwen noch bloedsporen waren in het bosch verder te volgen. Bleef dus de veronderstelling dat de tijger den loop van het riviertje was gevolgd. Maar waarheen? Volgens de Bataks in de richting van den bovenloop; ofschoon ze echter het „waarom” niet konden verklaren, werd er toch naar dien kant gezocht, zonder iets te vinden. ☼ In den namiddag had ik graag het geheele om de kampong gelegen bosch afgedreven, maar de radja zei dat hij geen menschen kon missen, omdat ze op de rijstvelden moesten werken. Wij deden het dus maar met zijn vijven, maar vonden niets; het oerbosch was veel te zwaar begroeid, dan dat wij het met zoo'n klein troepje konden afdrijven. In de vroege van den derden dag berichtte een Inlander dat er 3 paal (4½ K.M.) beneden strooms een doode tijger in de kali lag; wij stonden juist klaar voor den afmarch en met een kleine afwijking van onze route trokken wij er heen. Helaas, van het door zon en water reeds rottende lichaam waren niet anders dan de nagels als herinnering aan deze maar half gelukte tijgerjacht mee te nemen. Het eerste schot had gemist; er was alleen een diepe wonde in den nek zichtbaar, die hem bij het vluchten moet zijn toegebracht. ☼ Wij trokken nu het gebied van Padang Lawas (grootte vlakke) binnen; het was smoorheet. Bij 't ontmoeten van een troep wilde — eigenlijk uit vroeger tijd verwilderde — buffels, op 400 meter afstand, verbood ik te schieten. De bullen vormden een halven kring rondom de koeien en kalveren en stonden snuivend in de lucht, uitdagend naar ons toegekeerd. Ik herinnerde mij den raad van een bestuursambtenaar, de beesten ongemoeid te laten, ten eerste omdat de radja van deze streken ze als zijn eigendom beschouwde, maar vooral omdat bij een overval van zoo'n kudde van 60 of 70 stuks de jager heel veel kans had aan 't kortste lijntje te trekken. ☼ Terwijl wij in de brandend heete namiddagzon over de haast boomlooze vlakke marcheerden, ontdekte de Inlandsche korporaal aan den horizon een donkere stip, die bij onze nadering groter wordend, mij voor een raadsel stelde. „Gadjah” (olifant) zei Tjokro; een fantastische veronderstelling; de donkere stip groeide aan tot een gevaarte, dat zeker 7 à 8 meter boven zijn omgeving uitstak. Ik verdiepte mij in de vreemdste gissingen, totdat het geheimzinnige voorwerp den vorm aannam van een uit rooden baksteen opgetrokken gebouw, een oude goed bewaard gebleven tempel uit den grijzen Hindoe-tijd. Voor mij een volkomen verrassing. Ik had van dergelijke overblijfselen in deze streken nooit gehoord, ook niet op de Gewestelijke hoofdplaats in de meer Zuidelijke Bataklanden, en zelfs het z.g. Batak-instituut in Holland vroeg belangstellend om in-

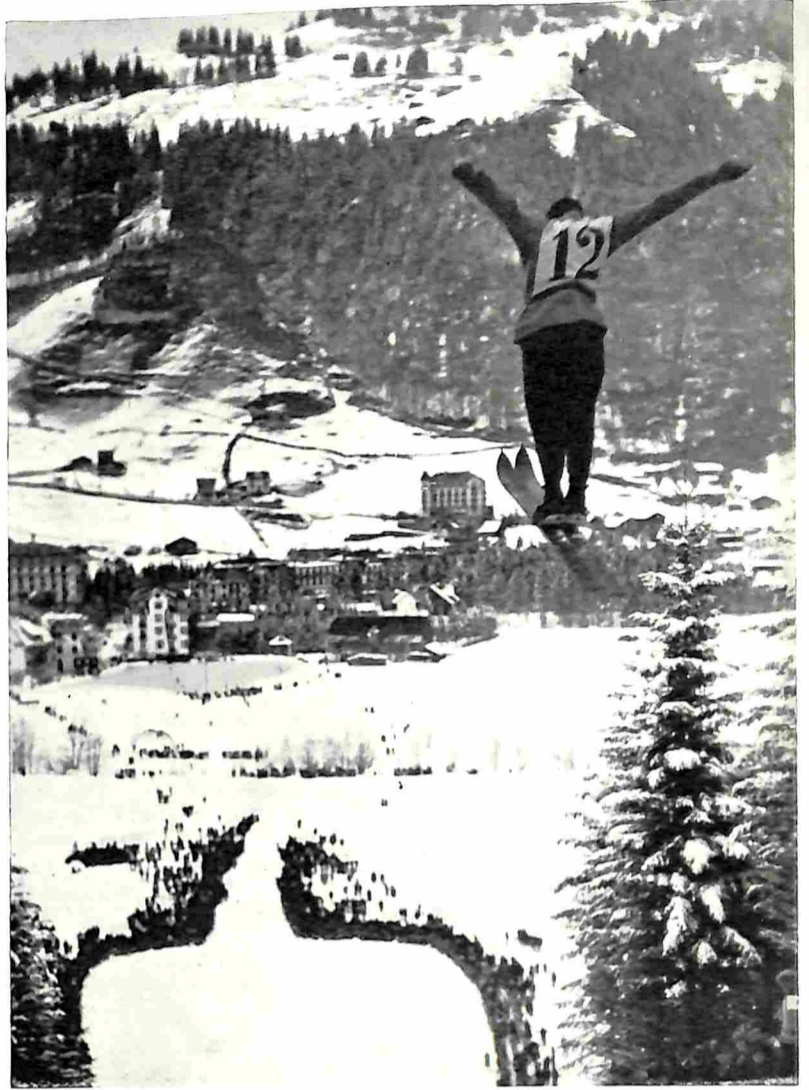

RADJA VOOR ZIJN WONING IN DE ZUIDELIJKE BATAKLANDEN.

lichtingen, toen ik er een en ander over vermeldde in een van de Hollandsche tijdschriften. In totaal waren er 3 tempels op ongeveer 600 meter van elkaar; twee ervan waren met boomen begroeid, terwijl op de platvormen rondom de gebouwen, gebroken beelden van mensch en dier verspreid lagen. Zeer onlangs — twintig jaren na mijn reizen in de Bataklanden — is over deze tempels geschreven in de N.R.C. door Prof. Vogel, die ze bezocht en het vermoeden uitsprak, dat ze dateerden uit de late periode van de Hindoe-bouwkunst. Midden in de stille verlatenheid van het haast onbewoonde prairieland, waar ik niet anders dan olifanten, tijgers of buffels dacht te ontmoeten, maakten deze oude voortbrengselen van beeldende bouwkunst een heel bijzonderen indruk. Terwijl ik rustte op een waarschijnlijk door olifanten vernield beeld, leek mij nu de raadselachtige kaalheid van den grooten Padang Lawas niet meer zoo onverklaarbaar. De oude Hindoe's, landbouwers als ze waren, zullen er de wouden hebben uitgerooid, om er hunne rijstvelden aan te leggen, die later, begroeid met alang-alang, voor het vormen van oerwoud voor altijd verloren gingen. ☒ Den volgenden dag was ik weer de jager op zoek naar wild. Dicht bij een riviertje zagen wij de rottende overblijfselen van een buffel liggen; het rondom platgetrapte gras bewees, dat hier een verwoede strijd was gevoerd, waarin een tijger overwinnaar bleef. In een dorpje van de nu gaandeweg meer beboschte streek vroeg een hadji, of ik tegen den avond een bezoek aan zijn maïstuintje wou komen brengen; het krioelde er dan van wilde varkens. Zelf had hij geen vuurwapen en hij dacht dat een paar schoten den schrik er wel in zou brengen. Nu, als 't niet gebeurd is, lag het niet aan Tjokro en mij; om half zes hadden wij ieder, na een volstrekt niet moeilijke jacht, een varken voor ons liggen. Een stuk of acht kwamen tegelijk het maïsveld binnen en hoewel dit zich vlak achter de kampong uitstreckte, toonden ze een brutalen durf, die het ons gemakkelijk maakte er een paar onder schot te nemen. ☒ Wij bleven drie dagen in de kampong. Den avond na aankomst hoorde ik voor het eerst den doordringenden schreeuw van een tijger, die zijn nachtelijke ronde begint; waar hij echter dit gillend geluid laat hooren, daar — zeggen de Bataks — is hij niet van plan een prooi te zoeken. In de kampong, waar ieder zich al te ruste had gelegd, bleef het doodstil; alleen de paardjes van het dorps hoofd stonden zenuwachtig te trappelen onder hun afdakje, niet ver van mijn nachtverblijf. Den volgenden morgen was te zien, dat de tijger vlak achter den stal was langs geloopt. ☒ In de hoop hier nu eens te zullen vinden waarnaar ik al zoo lang had gezocht, besloot ik een paar dagen te blijven. De soldaten hielden zich onledig met het maken van deng-deng — repen in de zon gedroogd vleesch — uit de beste deelen van de varkens; de resten werden begraven in een kuil achter onze slaaphut, waartoe de hadji ons een patjol — inlandsche schop — had geleend. Toen ik hem die terug liet brengen, kreeg ik de boodschap, dat wij de patjol maar moesten weggooien; hij — de hadji — wou hem tenminste niet meer terug hebben. „Ik ben er vies van” bracht Tjokro tot bescheid mee. Dat nu was een staaltje van vrees voor de onreinheid van een varken, dat ik hier in de afgelegen Bataklanden niet had verwacht; de schop werd door dezen volgelings

WINTERSPORT IN HOOG REGIONEN. IN DE BOCHT.

WINTERSPORT IN HOOG REGIONEN.
SKI-SPRONG.

van Mohammed onrein verklaard, omdat hij was aangeraakt door dezelfde handen, waarmee de soldaten de varkens hadden afgeslacht. In de kampong kreeg ik nog allerlei verhalen over de kracht en de sluwheid van tijgers, maar als ik vroeg mij te willen helpen bij het opsporen, kwamen er uitvluchten en ontwijkende antwoorden. En toch was overdag het zoeken door de groote wildernis, zonder hulp van drijvers, heel vele drijvers, geheel doelloos, en 's nachts waren de tijgers ons blijkbaar te slim af; waar wij ons ophielden, daar lieten ze den veestapel met rust. ☒ Den vierden dag zetten wij onzen tocht voort. In den namiddag volgden wij de sporen van een tapir, het logge, zware beest, dat in grootte het midden houdt tusschen een buffel en een varken en voorzien is van een korten slurf. Op den vochtigen woudbodem waren de sporen diep ingedrukt; Tjokro beweerde, dat ze nog heel versch waren. Overal snuffelde hij rond tot hij naar mij toekwam en fluisterend vertelde, dat een hoop uitwerpselen nog warm aanvoelde; voor ons een onbedriegelijk teeken, dat het wild niet ver meer af was. Wij verspreidden ons dus en trokken in wijden kring voorwaarts. In het dichte lage struikgewas konden wij niet verder dan een pas of tien voor ons uitkijken; daarvoor moesten wij heel voorzichtig loopen en, zooals haast altijd in de Indische wildernis, er op rekenen, dat wij zouden worden verrast. Plotseling schrok ik op door het gedreun en geruisch door de takken van een vluchtend wild beest; maar niemand van ons die iets zag. Wij stormden vooruit en stonden 30 meter verder voor een riviertje, waar ik een groote tapir in vluchtende vaart tegen den oeverwal zag opklauteren. Hij verdween in 't lage hout, maar een jong, dat tevergeefs poogde de moeder te volgen, viel in het water terug. Het werd gemakkelijk gegrepen en door ons, na het voor-

WINTERSPORT IN HOOGE REGIONEN.
KUNSTSCHAATSENRIJDEN.

zichtig te hebben gebonden, naar een niet ver verwijderde kampong gedragen. De moeder had dus het jong in den steek gelaten, wat haar echter niet te zwaar mocht worden aangerekend; een tapir is verstoken van vrijwel alle verdedigingsmiddelen en de eenige kans om aan een gevaar te ontkomen geeft hem zijn — voor zoo'n log beest — wonderbaarlijk snelle vlucht. In het dorp waar wij de jonge tapir brachten — Si Belang (de gevlekte) had Tjokro hem gedoopt — besloot ik een paar dagen te blijven; de afgeschoten ruimte onder een leegstaande hut, vlak bij de pasanggrahan, werd hem als stal aangewezen. Den volgenden dag liet hij zich al aanhalen; de in de wildernis zoo schuwe tapir wordt heel gauw mak en ik besloot dan ook hem op een of andere wijze naar mijn op enkele dagmarschen verwijderde standplaats te laten vervoeren. Maar hij heeft zijn nieuwe tehuis nooit gezien; het uiteinde van Si Belang was erg tragisch. Toen wij den derden dag, 's morgens vroeg, naar hem gingen kijken, zagen wij een van de stijlen uit de omheining gedruwd en het hok was leeg. Si Belang had dus boven zijn goed verzorgde gevangenschap de vrijheid gekozen, maar die toch op een geheel verkeerde plaats gezocht. Om 7 uur al stond er een Inlander voor mij, die het volgende verhaal deed: 's Nachts wakker geworden door gestommel onder zijn woning, ging hij met een voorlaadgeweer en een lantaarn naar buiten en zag nu een gevlekt beest onder de kollong zitten. „Dat is een tijger”, dacht hij en meteen schoot hij onze Si Belang dood.

(Slot volgt.)

P. TE WECHEL.

Wintersport in hooge regionen.

WEINIGE landen zijn zulk een paradijs voor schaatsenrijders, als ons waterland, wanneer sloot en vaart, vijver en meer, kanaal en zelfs rivier of zee (de Gouwzee!) in ijsbanen zijn herschapen. Maar ach, hoe betrekkelijk zelden is dit het geval en dan nog — hoe kort meestal. Het valt niet te ontkennen, wie van de winterzegeningen, in velerlei vormen, ten volle wil genieten, hij dient naar het hooggebergte te gaan, naar de witte wereld van besneeuwde bergen, waar het wel niet mogelijk is lange schaatsentochten te maken, maar overigens alle genietingen zijn te smaken van velerlei sport, ten onzent onbekend. Zwitserland is wel het dorado voor den wintersport-beoefenaar. Steeds talrijker is de schare, die het mooie Alpenland in de wintermaanden bezoekt, om er ontspanning te vinden in de ski-, schaats-, bobsleigh- en curlingsport — om ons tot de voor naamste te bepalen. Curling, kalme sport voor bejaarden, een soort kegelen op het ijs waarbij men de schaatsen thuis laat, bobsleeën, een wat onbenullige sport voor jeugdigen, uitgelatenen en record-verbeteraars, schaatsenrijden, meestal schoonrijden — daar bij den beperkten omvang der ijsbanen snelrijden dwaas en gewoon Hollandsch rijden al spoedig vervelend wordt — vaak een lust voor het oog en uiterst bevallig, ski-loopen misschien de moeilijkste, maar ook de mooiste wintersport, waar moed en vasthoudendheid, energie en kalmte voor noodig zijn. Dat geldt vooral voor 't ski-springen, iets wonder-moois. Het is alsof de springer vliegt, om daarna met geweldige snelheid de helling af te glijden, tot hij in de laagte tot staan komt. Bovendien geeft de ski-sport in ruime mate gelegenheid tot het genieten van de verheven schoonheid van het Alpenlandschap in zijn maagdelijk winterkleed; als een vrije vogel kan men zweven over een sneeuwgebied, dat anders door voet noch hoef kan worden betreden. Graubünden vooral trekt de minnaars der wintersport. Maar ook elders in Zwitserland — en in Zwitserland trouwens niet alleen — kan men er van genieten. Onze afbeeldingen verplaatsen naar Engelberg, het ook bij zomertoeristen bekende, schoon gelegen dorpje ten Zuiden van het Vierwaldstätter-meer. De bobsleebaan Gerschnialp is $3\frac{1}{2}$ K.M. lang, de ijsbaan, des avonds verlicht, is vaak middelpunt van feestvreugde, vooral tijdens de carnaval- en bal masqué's-feestelijkheden. Voor de meer bezadigde curling-spelers is er een overdekte baan, die kan worden verlicht. En voor de skiloozers is er de gansche witte wereld in het rond; de Titlis-Schanze geeft gelegenheid tot den versten ski-sprong. De buitengewoon hooge temperatuur der laatste weken heeft zich ook in het hooggebergte doen gevoelen en den vrienden der wintersport teleurstelling gebracht. Maar misschien is de tijdelijk op de vlucht gedreven wintervorst weder teruggekeerd als dit nummer onder de oogen der lezers komt. Hopen wij het voor de vele beoefenaars der wintersporten in de hooge regionen.

N.

WINTERSPORT IN HOOGE REGIONEN.
HET CURLING-SPEL.

DE KREET

door

F. ST. MARS.

(Slot).

HOE dat zij, plotseling en zonder eenige waarschuwing waren ze tusschen de heidestruiken in aan het vechten als duivels en in grimmige, huiveringwekkende stilte. En het maakte deel uit van het volmaakt onnatuurlijke van de heele geschiedenis, dat de vechtwijze zelf absoluut anders was dan men zou hebben verwacht. Misschien had die vos al vroeger eens met wilde katten gevochten; dat weet ik niet. Hij moet een brutaler rekel zijn geweest dan hij er uit zag, als dit zoo was, want een wilde kat in actie is geen tegenstander die licht te tellen is. Hoe dit zij, de vos

deed alsof hij er alles van wist. ☞ Voor zoover men iets van het gevecht zien kon — ofschoon die vechtpartijen tusschen wilde dieren zoo vlug gaan, dat het menscheijk oog ze ternauwernood volgen kan — bestond het daarin, dat de vos heel vlug en heel vaak recht naar boven sprong, terwijl de kat telkens storm liep in kleine, korte, felle, woeste springende aanvallen met al haar klauwen ontbloot en schijnbaar elken keer onder den springenden vos door schoot. ☞ Het was knap werk — dat viel niet te ontkennen — handig, omdat het eenige doel van de kat was op den rug van den vos neer te komen, waar ze met haar achterpooten en tanden hem het ergst kon toetakelen. En het eenige doel van den vos was een „clinch” te vermijden en bloed te doen vloeien door vijlge, hlopende beten in een open gevecht. Wilde honden houden niet van gevechten lijf-aan-lijf en wilde katten houden niet van eenige andere vechtwijze. Het is een kwestie van — laat ons zeggen verschil in systeem. En Reinaard toonde dezen keer dat hij de verstandigste was, daar hij, voor zoover men zien kon, de minste was. ☞ Wat er gebeurd zou zijn als een van beide een vergissing had begaan, mag de Hemel weten. Ze waren zoo vlug in hun bewegingen, dat men ieder oogenblik een fout verwachtte; want als gij bedenkt, dat ze zich bewogen met de snelheid van elektrische vonken, waarbij afstanden telden bij een honderdste van een duim en twintigste van een seconde, lijkt het onmogelijk dat eenig dier zóó scherp kon redeneeren en zich zóó nauwkeurig kon bewegen en zóó sneller-dan-oogenblikkelijk handelen gedurende langen tijd, zonder een fout te maken. En bedenk wel, een verschil van een paar centimeters naar links of rechts, van een halve seconde te vlug of te langzaam, zou ze onmiddellijk hebben doen samensmelten tot een verwarde, scheurende, bijtende, klauwende massa harige woede. Het was een wonderbaarlijke demonstratie van het bewegen van wilde dieren op hun grootste snelheid. ☞ Dan was er nog iets: voor zoover een geoeffend menscheijk opmerker kon waarnemen, schenen ze elkaar nooit aan te raken. De vos scheen bij wijze van spreken er precies niet te zijn, als de kat er was; en toch vertoonde de huid van den vos twee rooster-vormige bloedsporen, een op zijn schouder en een op zijn zijde, en had de kat op haar dij een donkere vlek die genadiglijk bedekte wat de tanden van den vos er niet in had laten zitten

☞ En toen — o, verschrikking! — zonder eenige waarschuwing, leest nadat iedereen gedacht zou hebben, dat dat ongelukkige beest al dood was, schreeuwde het konijn weer. Een oogenblikkelijk, alsof die angstige kreet het geroepen had — wat misschien wel het geval was — verduisterde de zon, die tot nu

toe helder op de vechtenden neergeschenen had, voor een kort oogenblik en verscheen toen weer, alsof plotseling een wolkje er langs gegleden was en weer verdwenen. ☞ Er volgde een pauze — maar geen pauze in het gevecht — waarin het konijn dat naar boven gekeken had, letterlijk in zichzelf weg kroop en als verstijfd bleef liggen door een nieuwen, onuitsprekelijken angst; en een patrijs — let wel, een volwassene, slimme, oude mannetjes-vogel — die als een kanonskogel over de heide schoot — zich liet vallen en stil bleef liggen als was hij werkelijk een bal. ☞ En toen, — o, hoe kan ik dat beschrijven! — en toen, angstaanjagend in zijn onverwachte plotselingheid, een onheilspellend ruischen van stijve veeren, een diep, een sonoor suizen van reusachtige vleugels, een schaduw, een gestalte, machtig en vreeselijk in zijn snelheid neerschietend alsof de Geest van den strijd zelf dit oogenblik had gekozen om vorm aan te nemen en op de aarde neer te dalen — die de zon

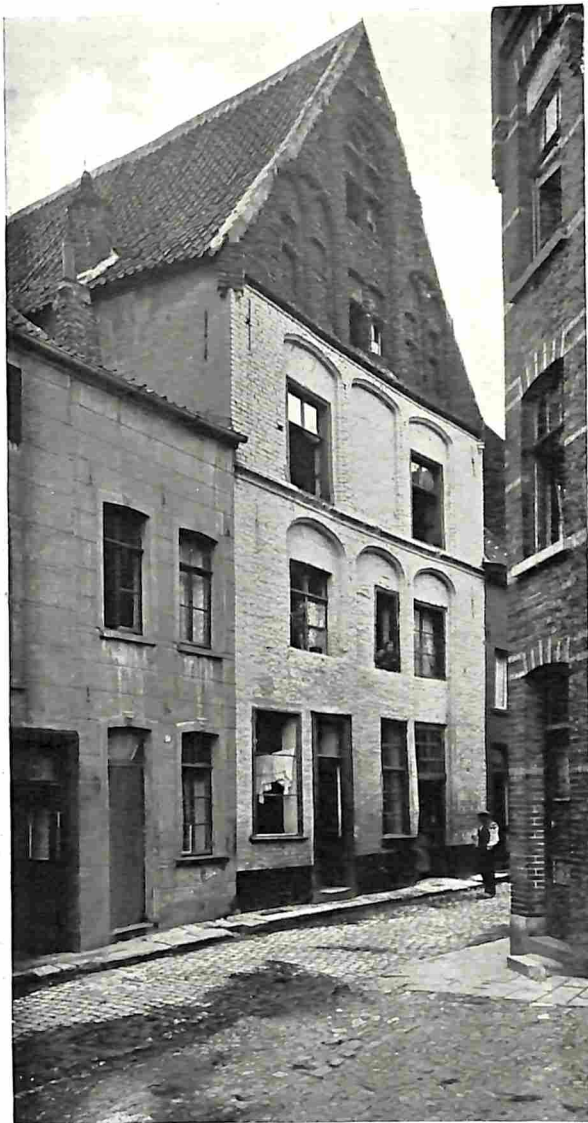
verduisterde; de grootste en scherpst gebogen, grijpklauwen ter wereld; een snavel, eveneens gebogen, hoornachtig en duivelsch, wijd open; een verschrikte blaf van uiterste ontzetting van den vos, terwijl hij zich op wonderbaarlijke wijze midden in zijn sprong liet weggrollen; een gil van hevigen doodsangst van de kat, terwijl ze wegsprong als een waanzinnig dier; een afgrijselijke greep die haar het voortgaan belette, een angstwekkend, schreeuwend, wikkende, klauwende, scheurende verwarde massa en slag op slag, windstoot na windstoot van de verwarde, wonderbaarlijke vleugels, die sloegen, sloegen met de plotseling uitgeoefende kracht van de zuigers van een machtige machine, terwijl de groote konings-arend, beheerscher van het luchtruim, despoot, tyran en verpersoonlijkte, vleeschgeworden angst van het wilde dierenrijk, zich plechtstatig verhief, en op brede wicken opwaarts vloog, terwijl hij het slappe, als een zak neerhangende, pathetische, maar van tijd tot tijd nog trekkende lichaam van de wilde kat meevoerde in den als een schroef klemmenden greep dier klauwen, wier andere naam „de dood” is

☞ De sluwe, oude vos bespiedde de vlucht van den arend plat uitgestrekt tusschen het verwarde, beschermende heidekruid — bespiedde hem tot de bocht van den heuvel de vreeselijke gestalte aan zijn oog onttrok — en het haastige wegvliegen van den mannetjes-patrijs die al dien tijd gesmeekt had, dat men hem voor een steen zou houden — hem vertelde, dat dit angstaanjagende wezen werkelijk was verdwenen. — Toen zat hij

overeind. Toen likte hij zijn schouder en zijn zijde. Toen — omdat hij toch eigenlijk maar een hond was — krabde hij zich. Toen — o, dubbele verschrikking! — schreeuwde dat allervreemdste konijn nogmaals. ☞ De vos keek rond. De vos sprong uit zijn schuilplaats. De vos liep op het konijn toe. Eén beug en de kreet hield op, zooals het schellen van de telefoon ophoudt als gij den hoorn van de haak neemt; nog één en de ijzeren knip bleef achter met een gebroken achterpoot er in. ☞ Toen liep de vos weg, met zijn kop in de achterpoot hij het doode konijn in zijn bek droeg; en met een deels brutalen, deels onverschilligen zwaai van zijn mooien staart verdween hij in de heide die als een zee golfde om den voet van den steenhoop waarin hij zijn wijfje en jongen had. ☞ Ten slotte was de kreet voor immer gestild.

Bericht.

Het zal, naar wij vertrouwen, onze lezers genoegen doen te vernemen, dat in het volgend nummer een aanvang gemaakt wordt met de plaatsing van een nieuwe reeks dierenschetsen van Charles G. D. Roberts, getiteld „Koningen in ballingschap”.

HUIS IN DE JODENSTRAAT TE VENLO,
AANGEKOCHT DOOR DE VEREENIGING
HENDRICK DE KEYSER.